

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

In quatuor sequentibus Hebdomadis exponitur sermo Domini in monte.
Feria 2. De prima beatitudine, quæ est paupertas spiritus. Beati pauperes
spiritu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Nunquam magis eris tuus, quam dum totus eris Christi.

Feria 4. Hebdom. 24. ubi de hac rursus parabola consequenter ad historicam Evangelii seriem.

AD SEQUENTES QVATVOR
HEBDOMADAS.

SERMO ille Domini qui est in monte habitus exponetur, cujus initium quæ octo Beatitudines faciunt, cum sint tot Veritates practicæ quæ suam secum invehunt probationem, non aliis opus est verbis nec rationibus ad eas primò exponendas, quam illis ipsius Evangelicis, quibus usus est Dominus.

FERIA SECUNDA.
DE PRIMA BEATITVDINE,
QUÆ EST PAUPERTAS SPIRITUS.

Beati pauperes spiritu. Matth. 5.

Va vobis divitibus. Luc. 6.

RATIO EST. Quia beati sunt quorum est regnum cælorum.

Sed regnum cælorum est pauperum spiritu.

Ergo illi beati sunt: & miseri divites qui iacturam illius regni faciunt: Ac proinde paupertas divitiis præferenda, sicut Beatitudo miseriæ.

I. PUNCTUM.

VIDENS Iesus turbas, ascendit in montem. & cum sedisset, accesserunt ad eum Discipuli ejus: & aperiens os suum, docebat eos, dicens: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum.

Hinc formanda loci compositio & Christi docentis representatio quæ reliquis subserviat meditationibus; tum gratiis Domino persolutis, quod ipse ore proprio cœlestem suam doctrinam nos docere voluerit, admittere quàm revera sit cœlestis illa doctrina, & supra humanos sensus evecta, quæ Beatitudinem ponit in paupertate, & miseriam in divitiis. O cogi-

tationes divinas & humanas, quam dispares & diversas! Sic exaltantur cœli à terra.

If. 55.

Quam porro ita sit, Beatos esse pauperes, sufficiebat ad fidem, quod Christus ita diceret: sed ut tantò magis afficeremur ad illam paupertatem, quanto clarius videremus adjunctam illi esse Beatitudinem, subiecit hanc rationem; quoniam ipsorum est regnum cælorum; quasi diceret, certum est illos esse beatos quorum est regnum cælorum: at regnum cælorum est pauperum spiritu. Ergo aperta & evidens est conclusio, quod illi sunt beati, & quod amanda est paupertas sicut ipsa Beatitudo.

Hoc itaque primò est non tam probandum quàm præsupponendum, & considerandum quàm beati sint illi, quorum est regnum cælorum. Expende quantum potes cum Gratia, quale illud sit regnum, quàm fœlix, quàm diuturnum, quàm ex omni parte beatum. Oculis non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit quæ præparavit Deus. Ibi sapientiam, Ibi potentiam, Ibi bonitatem suam suis manifestat. Gaudium ipsius Dei est: ipsa est Dei beatitudo quam Beati participant. Beati qui habitant

Isaia 64.
1. Cor. 2.

Pf. 83.

K 3

habitantes in domo tua Domine, in saecula saeculorum laudabunt te. Dicitur domus simul & regnum, quia sic regnum universum participat unusquisque Beatus, quasi sit sola eius domus: neque tamen regni amplitudo impedit possessionem, neque possessio constringit amplitudinem. O Israel quam magna est domus Dei, & ingens locus possessionis eius! Magnus est & non habet finem, excelsus & immensus. QVAM dilecta tabernacula tua Domine virtutum, &c. His & similibus ita afficere, ut firmum illud firumque in mente maneat, unicam nostram beatitudinem in caelo esse positam.

II. PUNCTUM.

SED pauperum Spiritu est illud Regnum caelorum.

Pauperes Spiritu, id est, affectu & voluntate, sive id electione sive id necessitate contingat, sive id etiam in divitiis fiat, temperando animum ab omni cupiditate. Sed ad mentem Christi expressius intelliguntur illi, qui revera renunciant habendis facultatibus & humilem vitae statum praeligunt ac profitentur: spirituali scilicet intentione, seu desiderio supernaturali propter solum beneplacitum Dei & animarum salutem, non ut antiqui illi Philo'sophi, sed ut primi Christiani, qui ut ait sanctus Leo, *universis suis rebus possessionibusque distractis per devotissimam pauperatatem, bonis ditabantur aeternis, & ex Apostolica praedicatione gaudebant, nihil habere de mundo, & omnia possidere cum Christo.*

Hom. de octo Beatit.

Horum autem est regnum caelorum, tum quia Christus sic compensat talem affectum; tum quia ex illo affectu peccata penè omnia excluduntur, & virtutes exercentur quibus tale regnum acquiritur. Denique quo id cunque modo fiat, tam certa Christi promissio est, ut iam de praesenti regnum caeleste ad illos pertineat: *Vestrum est regnum Dei.* Exerce hic actus Fidei, Spei & Charitatis. Fidei quidem quod Christus dixerit, & verè dixerit; Spei autem quod si pauperatatem hanc colas, promissum regnum sis possessurus; ac denique Charitatis erga talem Dominum qui servos suos ita compensat. *Quis ego sum, aut qua est vita mea, aut cognatio patris mei in Israel, ut siam gener Regis? Non putabat David satis sibi esse opum & nobilitatis ut in familiam Regis ascenderetur; At è contra ut hæres Dei fias, & cohæres Christi*

Luc. 6.

1. Reg. 18.

exquire num satis sis pauper & inops, saltem affectu. Divitiis terrena comparantur, sed paupertate caelestia. Dic tecum serio, quis ego sum? an ego satis pauper effectu vel affectu? aut quæ est vita mea, aut quæ domus & possessio? an quid superfluum apud me est? an quid redundans? an quid humanum adhæret animo? an aliquid in tota supellecile quo non libens carerem? Hoc est enim esse pauperem spiritu, nulla re affici, paucis esse contentum, & iis paucis quæ necessaria sunt sic sustentari quasi nihil possideas.

Est quasi dives cum nihil habeat: & est quasi pauper cum in multis divitiis sit. Id est nihil habenti quædam sunt divitiæ, & abundantia rebus quædam est paupertas. Potes esse dives in paupertate, & pauper in divitiis: & quod est magis mirum, potes utrumque vel ex virtute vel ex vitio. Virtus erit si tua in paupertate contentus vias, aut si qua re uteris, sine affectu inordinato, utaris. Si verò in paupertate murmurares aut in divitiis plura desideres, virtutem vertis in vitium. Tanti refert in hac materia, rectum sibi facere spiritum, ut pro hac spiritus rectitudine sit paupertas Evangelica, & pro hac Evangelica paupertate sit præiens & futura participatio regni caelestis. *Cognovi, quia facies Ps. 139. Dominus iudicium inopis, id est, non modò causam suscipit inopum, sed causam examinabit inopæ; discernet & iudicabit inopem ab inope, neque nisi hoc prævio quemquam remunerabit, iudicio.*

III. PUNCTUM.

ERGO Beati pauperes spiritu quoniam ipso. *Serm. 28. Erum est Regnum caelorum, quod verè Beatos de Verbo facit, & extra quod nullus esse potest beatus. Apost. Felicitas magna Christianorum, inquit sanctus Augustinus, quibus datum est ut pauperatatem faciant pretium regni Caelorum. Non tibi displiceat paupertas tua, nihil ea potest ditius inveniri; Vis nosse quàm locuples sit, caelum emere. Quibus thesauris conferri posset quod videmus paupertati indultum? Ut ad regnum caelorum veniret dives, possessione sua obtinere non potest, nunc obtinet ut contempta perierit.*

Sed cum omnes esse velint beati & nemo miser, undenam fit ut nemo velit esse pauper & omnes divites? Hoc certe est pavendum, nec aliunde provenit quàm ex defectu fidei, eoque duplici, nempe vix credunt esse aliam vitam,

aut

Ier. 12.

aut vix amant cœlestem præ ista temporali; nec credunt Christo affirmanti Beatos pauperes, seu misericors divites: sensus repugnat & prævalet: visibilia præponderant invisibilibus; præsentia magis urgent quam futura: Quia denique nullus est, qui recogitet corde, sic desolatione desolata est omnis terra. Sed cogitanti tantisper futura, longè est alius sensus; & quantumcunque illa tardent aut distent tempora, satis est ut sint præsentia, si sint aliquando futura. *Vnus dies apud Dominum, aut sanctus Petrus, sicut mille anni, & mille anni sicut dies unus. Non tardat Dominus promissionem suam, sicut quidam existimant, sed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad penitentiam reverti. Quamobrem sic aptè & præclare sanctus Bernardus:*

2. Pet. 3.

13.

Quærat Paganus divitias, qui sine Deo vivit: Quærat Iudæus qui terrenas promissiones accepit; Sed qua fronte magis, aut quamente Christianus divitias quarit, postquam Christus beatos esse pauperes prædicavit? Filii alieni, quousque vanitatem loquebantur vestrum, ut beatum dicentis populum cui hæc sunt, hæc visibilia, hæc præsentia, cum Filius Dei os suum aperiens, locutus sit veritatem, beatos esse pauperes, & va divitibus?

Serm. 1. in Fests omnium Sanctor.

Vide in 4. parte, totam hebdomadam 17 ubi hæc inter plures alias opportuna jam dictis habetur Veritas:

Hoc amanti cœlum paupertas est, quod amanti terram, divitiæ.

FERIA TERTIA.

DE SECUNDA BEATITUDINE, QUÆ EST MANSUETUDO.

Beati mites. Matth. 5.

RATIO EST, Quia Beati sunt qui possident terram.

Sed mites terram possidebunt.

Ergo Beati sunt; & colenda mansuetudo.

I. PUNCTUM.

Serm. 1. in festo Sanctorum omnium.

CONNECTIONEM hujus Beatitudinis cum præcedenti declarans sanctus Bernardus: Sic oportebat, inquit, commendata paupertate, etiam mansuetudinem prædicari, quoniam relinquentibus omnia, prima solet esse tentatio de molestiis corporis, & afflictione carnis insalita. Quia vero paupertas proderit, si, quod absit, pauper in murmurationem deveniat factus exasperans & impatiens disciplina? Optime quoque post regni promissionem minus aliud regnum velut in arham datur, ut secundum scripturam, promissionem habeamus vita ejus qua nunc est pariter & futura, & de exhibitione præsentium firma sit expectatio futurorum. Sic sanctus Thomas docet ex sancto Augustino, præmia beatitudinis promissa, tam spectare præsentem vitam quam futuram, quod & patebit in septem sequentibus.

1. Tim. 4.

1. 2. q. 89 a. 2.

Nunc verò duo sunt nobis in hoc primo puncto declaranda, Primum, quænam sit illa terra quam possident beati sunt. Deinde quomodo sint beati qui terram illam possident. De pri-

mo nonnulli intelligunt cœlum quæ est terra viventium, alii volunt esse homines qui nobilitatem terræ partem efficiunt, & quorum corda possident Mites juxta illud Sapientis: In mansuetudine opera tua perfice, & super hominum gloriam diligeris. Alii denique quorum est communior & magis recepta sententia, terram interpretantur corpus nostrum, Quod nunc est terra mortuorum, inquit S. Chrysostomus, in gloria erit terra viventium.

Ecclesi. 8

Suum autem corpus qui possident quomodo sint Beati, quod erat alterum hic explanandum, tripliciter cogitari potest. Primum quidem quod, sicut gravius miseria mortalis hujus vitæ miseri sunt qui possidentur à corpore seu carne, quando scilicet caro concupiscens adversus spiritum, spiritum sibi subjicit: ita beati sunt qui liberantur illa miseria; liberantur autem qui corpus possident, id est qui carnem subdunt spiritui. Nam hæc est vera libertas hominis, inquit S. Leo, quando & caro animo judice regitur, & animus Deo præside gubernatur. Rursusque alibi: Cum caro concupiscens adversus spiritum spiritali cupiditate superatur, tunc libera obtinetur sanitas, & sana libertas, ut & caro mensu judicio, & mens Dei regatur auxilio. Deinde quid beatius quam pax vera & solida? Inter benedictionis divina species pax perfectissima esse videtur, inquit S. Ba.

Serm. 1. in Quadr. Serm. 4. de Ierem. Pent.

In Ps. 23

S. Ba.